

Информация

ОТНОСНО: Законодателство за чуждестранните инвеститори в Албания

Обща нормативна рамка

През 1993 г. Албания прие закон № 7764 от 02.11.1993 г. - законова рамка в полза на директните чуждестранни инвестиции. Албанската икономика е отворена за всички инвеститори. Не се изисква предварително разрешително за инвестиции. По принцип, всички сектори са отворени за чуждестранни инвестиции. Законът гарантира равноправно и безпристрастно отношение към всички инвеститори, тоест чуждестранните инвестиции и инвеститори, както и местните, са третират при едни и същи условия.

- не се изисква предварително разрешително за чуждестранните инвеститори, които желаят да създадат компания.

- законната рамка за директните чуждестранни инвестиции зачита реда за местните лица. Ограниченията за местните лица са свързани със сектори, покриващи се от отделни законодателни рамки като напр.: производство на оръжия, вътрешен морски транспорт, риболовство, нотариални услуги и съдебни изпълнения.

- в Закона за чуждестранните инвестиции е отбелязано, че чуждестранните инвестиции не могат да бъдат национализирани или отчуждавани, с изключение на определените в закона случаи, както и в случай на обществен интерес. При тези случаи, процедурите се извършват без дискриминация и с компенсация, равностойна на реалната пазарна цена.

- инвеститорите в Албания се ползват с правото на съдебна защита на техните права по отношение на инвестиции им. Страните в случай на спор се договарят да се обърнат за решаването му към арбитражна институция. В случай, че това не стане, чуждестранните инвеститори имат правото да отнесат спора в албански съд или в Арбитражния съд в Тирана. В случай на неразбирателство поради дискриминация, прехвърляне на активи или индиректно отчуждаване на чуждестранна инвестиция от правителството, инвеститорът може да изпрати въпроса до Международния център за решаване на инвестиционни спорове (ICSID). Ратифицираните международни договори имат правно преимущество над местното законодателство.

- фирмите, в които има мнозинство на чуждестранни акционери и които са регистрирани в Албания като юридически лица, имат правото да притежават всякакъв вид земя/терен, т.е. чуждестранните граждани могат да закупуват земя без ограничение чрез създадените от тях юридически компании в Албания.

- компаниите, които инвестират в Албания ползват правото да назначават на работа чуждестранни граждани. Фондове, свързани с инвестиции, могат да се трансферират в чужбина в конвертируема валута, изчислена по обменния курс в деня на трансакцията. Може да има ограничения за трансфера заради неплатени данъци или заради неизпълнени задължения по съдебни дела.

В Албания съществуваше проблем със собствеността върху земята, заради претенциите на няколко страни към един и същи терен. Правителството идентифицира това като пречка за директните чуждестранни инвестиции и предприе инициативи за

решаването на проблема. Със закон № 10 316 от 16.09.2010 г. „За някои допълнения към закон № 7764 от 2.11.1993 г. „За чуждестранните инвестиции“ защити и гарантира инвестициите на чуждестранните инвеститори, като им осигури специална защита от държавата, която се оказва в случаите, когато инвестициите са в публични или туристически инфраструктури, енергетика или селско стопанство. Специалната защита от държавата предвижда - албанската държава да представлява пълноправно чуждестранния инвеститор в правно-граждански конфликт с трети лица, а също може и да поеме задълженията, постановени от албанския съд за чуждестранния инвеститор, в полза на трето частно лице.

Свободни зони и индустриални паркове

Албанското правителство е приело законови и подзаконови актове, които включват закон № 9789 от 19.07.2007 г. „За създаване и функциониране на стопанските зони“ и постановление на МС № 860 от 10.10.2007 г. „За одобрение на правилници във връзка със създаването и функционирането на стопанските зони“, с цел да осигури законната и институционална база за създаването на свободните икономически зони и индустриалните паркове за различни дейности и инициативи. През 2010 година правителството одобри създаването на 10 икономически зони. Девет от тях са със статут на индустриални паркове, а една - на свободна зона. Това са индустриалните паркове в Спитала /която в момента се изгражда, в сътрудничество с публични и частни партньори;/ Вльора / в развитие;/ Коплик /манифактура, преработка на плодове и зеленчуци, търговия, внос-износ;/ Шънгин /манифактура, преработка на плодове и зеленчуци, търговия, внос-износ;/ Индустриален парк Елбасан /в развитие: промишленост, търговска дейност, услуги;/ Индустриален парк Шкодра /в развитие: манифактура, храни, услуги, търговия, внос-износ;/ Индустриален парк Лежа /манифактура, преработка на плодове и зеленчуци, търговия, внос-износ и услуги;/ Индустриален парк Лакнаси /Тирана/, Индустриален парк Рашбул /Дуръс/ и Свободна икономическа зона – Вльора. Предвиждат се приблизително 60 милиона евро инвестиции, които ще бъдат одобрени за дейността на индустриалните паркове и създаването на 30 000 нови работни места.

Стимули за инвеститорите

Албанското законодателство не определя специфични стимули за чуждестранните инвеститори. Чуждестранните и местни компании се ползват с еднакви стимули, предвидени в различни закони. Те са регламентирани в закон № 9347 от 21 април 2005 г. „За държавната помощ“, променен със закон № 10183 от 20 октомври 2009 г. „За изпълнение на проектите с приоритетно значение“. Законът за държавната помощ е валиден за всички сектори в сферата на производството и услугите, както и за всички мерки, предприети от централната и местната власт и от други субекти, работещи за сметка на държавата, за всички видове предприятия, с изключение на тези в сферата на селското стопанство и риболова. Бихме могли да споменем следните стимули:

- Инвеститорите, които изграждат централи за производство на електроенергия с инсталирани капацитети за над 5MW, работещи с течни горива, както и инвеститорите,

които рехабилитират съществуващи централи се освобождават от митнически такси за внасяните машини и за съоръженията, използвани за капиталови инвестиции. На инвеститорите могат да бъдат възстановени митническите такси и акцизи, които са заплатили при вноса на течно гориво, използвано за производството на ел.енергия /Закон № 8987 от 24.02.2002 г. „За създаването на облекчени условия във връзка с изграждането на нови централи за производство на ел.енергия“/.

- Вносителите на машини и съоръжения могат да ползват отсрочка в плащането на ДДС за срок от една година, в случай че машините и съоръженията се използват само за стопанската дейност на вносителя, който е данъчно задължен според закон № 9856 „За някои изменения в закона за добавената стойност от 26.12.2007 г.“.

ДП - Тирана